

**Огляд даних про стан здійснення правосуддя
Балаклійським районним судом Харківської області
у 2024 році**

03.02.2025

м. Балаклія

Відповідно до статті 2 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» суд, здійснюючи правосуддя на засадах верховенства права, забезпечує кожному право на справедливий суд та повагу до інших прав і свобод, гарантованих Конституцією і законами України, а також міжнародними договорами, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України.

Територіальна підсудність Балаклійського районного суду Харківської області поширюється на Балаклійську міську, Донецьку селищну та Савинську селищну територіальні громади.

У Балаклійському районному суді Харківської області 4 особи перебувають на посаді судді, здійснювали правосуддя у 2024 році 3 судді.

Розділ I. Загальні відомості

За даними судової статистики у 2024 році в провадження Балаклійського районного суду Харківської області надійшло 6085 справи і матеріали (звіт форми 1-мзс за 2024 рік), що у порівнянні із 2023 роком більше на 53,55 % (Таблиця № 1).

Таблиця № 1. Кількість справ і матеріалів, що надійшли в провадження суду

Справи і матеріали	Кількість справ і матеріалів, що надійшли в провадження суду				
	2024	Питома вага, %	2023	Питома вага, %	Темпи приросту, %
Кримінального судочинства	1566	25,74	857	21,63	82,73
Адміністративного судочинства	33	0,54	7	0,18	371,43
Цивільного судочинства	3606	59,26	2397	60,48	50,44
Справи про адміністративні правопорушення	880	14,46	702	17,71	25,36
Усього	6085	100	3963	100	53,55

Порівняння кількості розглянутих справ і матеріалів, які перебували на розгляді у суді у 2024 році із показниками 2023 року здійснено у Таблиці 2.

Найбільше в провадженні суду у 2024 році перебувало справ і матеріалів цивільного судочинства.

У порівнянні із 2023 роком питома вага справ і матеріалів цивільного судочинства більша на 50,44 %.

Середня кількість справ і матеріалів, що перебували в провадженні суду у 2024 році, на одного суддю з розрахунку на суддів, що фактично здійснювали судочинство, становить 2028,33.

Таблиця № 2. Кількість розглянутих справ і матеріалів

Справи і матеріали	Перебувало в провадженні			Розглянуто справ та матеріалів			Питома вага розглянутих справ, %		
	2024	2023	Темпи приросту, %	2024	2023	Темпи приросту, %	2024	2023	Темпи приросту, %
Кримінального судочинства	1729	857	101,75	1612	693	132,61	93,23%	80,86%	12,37%
Адміністративного судочинства	35	7	400,00	23	5	360,00	65,71%	71,43%	-5,71%
Цивільного судочинства	5111	2397	113,22	4304	539	698,52	84,21%	22,49%	61,72%
Справи про адміністративні правопорушення	993	702	41,45	933	589	58,40	93,96%	83,90%	10,05%
Усього	7868	3963	98,54	6872	1826	276,34	87,34%	46,08%	41,26%

Питома вага розглянутих справ і матеріалів всіх категорій у 2024 році на 41,26 % більша ніж у 2023 році.

Найбільша питома вага розглянутих справ у 2024 році у справах про адміністративні правопорушення – 93,96 %, найменша у справах адміністративного судочинства – 65,71%.

Питома вага розглянутих у 2024 році справ цивільного судочинства більша на 61,72% ніж у 2023 році.

У 2024 році 996 справ і матеріалів залишилось не розглянутими, що на 214,73 % менше у порівнянні з 2023 роком (тоді цей показник становив 2137).

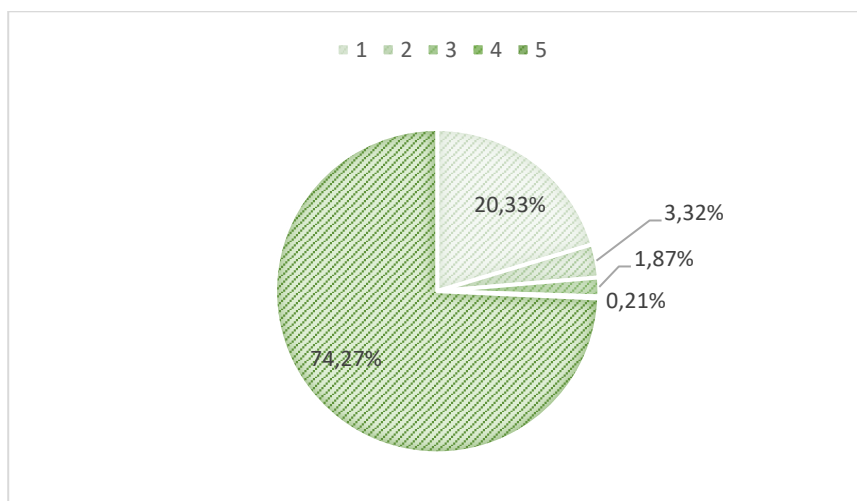
У 2024 році в 64 справах кримінального судочинства, в 2 справах адміністративного судочинства та в 92 справах цивільного судочинства, у яких відкладено розгляд та не закінчено провадження на кінець звітної періоду.

У 2024 році 15 матеріалів кримінального провадження щодо 2 осіб, які тримаються під вартою понад 6 місяців, на кінець звітної періоду не розглянуто.

У справах кримінального судочинства причинами відкладення розгляду були:

1. Неприбуття обвинуваченого – 98;
2. Неприбуття захисника – 16;
3. Неприбуття свідків, потерпілих – 9;
4. Неприбуття інших учасників провадження – 1;
5. Інші підстави – 358.

Діаграма № 1. Причини відкладення розгляду кримінальних проваджень

На Діаграмі № 1 відображено відсоткове відношення кількості випадків відкладення судових засідань із зазначених вище причин.

До інших підстав відносяться: клопотання захисника, закінчення робочого часу, продовження допиту свідків, клопотання обвинуваченого, виникнення технічних проблем, що унеможливають участь особи у судовому засіданні в режимі відеоконференції, клопотання прокурора, виклик свідків, відпустка судді, підготовка до судових дебатів, призначення експертизи, привід підозрюваного/обвинуваченого та інші підстави.

У 2024 році відкладення розгляду справ цивільного судочинства у зв'язку з неявкою учасників, що беруть участь у справі, відбувалось із причин не пов'язаних із неврученням судових повісток.

Із 148 кримінальних проваджень розглянутих у 2024 році у 24 закрито провадження, з них:

1. У зв'язку з відмовою прокурора або потерпілого, його представника від обвинувачення в кримінальному провадженні – стосовно 5 осіб;
2. У зв'язку з дійовим каяттям – стосовно 1 особи;
3. У зв'язку з примиренням винного з потерпілим – 2 особи;
4. У зв'язку із смертю обвинуваченого – стосовно 8 осіб;
5. З інших підстав – стосовно 8 осіб.

У 10 кримінальних провадженнях ухвалено вирок із затвердженням угоди.

В 7 кримінальних проваджень здійснюється спеціальне судове провадження.

У 120 справах кримінального судочинства судове провадження здійснювалось у режимі відеоконференції.

У 2024 році 744 справ цивільного судочинства розглянуто у порядку спеціального провадження, з них - 659 малозначні справи.

Питома вага судових справ, у яких закінчено провадження у строк до 3 місяців у 2024 році становить 71,58% (у 2023 році цей показник становив 94,09%).

Питома вага судових справ, у яких закінчено провадження у строк понад 3 місяці до 1 року у 2024 році становить 28,04% (у 2023 році цей показник становив 5,91%).

Питома вага судових справ, у яких закінчено провадження у строк понад 1 рік до 2-х років включно у 2024 році становить 0,38% (у 2023 році цей показник становив 0 %).

Середня тривалість розгляду справ у 2024 році становила 81 днів.

Розділ II. Аналіз судової статистики щодо розгляду справ і матеріалів кримінального судочинства

Відповідно до даних судової статистики Балаклійського районного суду Харківської області у 2024 році (звіт форми 1-к) в провадженні суду перебували 226 справ кримінального провадження, 1210 клопотання, скарги і заяви під час досудового розслідування, 217 справ в порядку виконання судових рішень.

З ухваленням вироку розглянуто 117 кримінальних проваджень.

На кінець 2024 року 78 кримінальних проваджень стосовно 92 осіб залишилось не розглянутими.

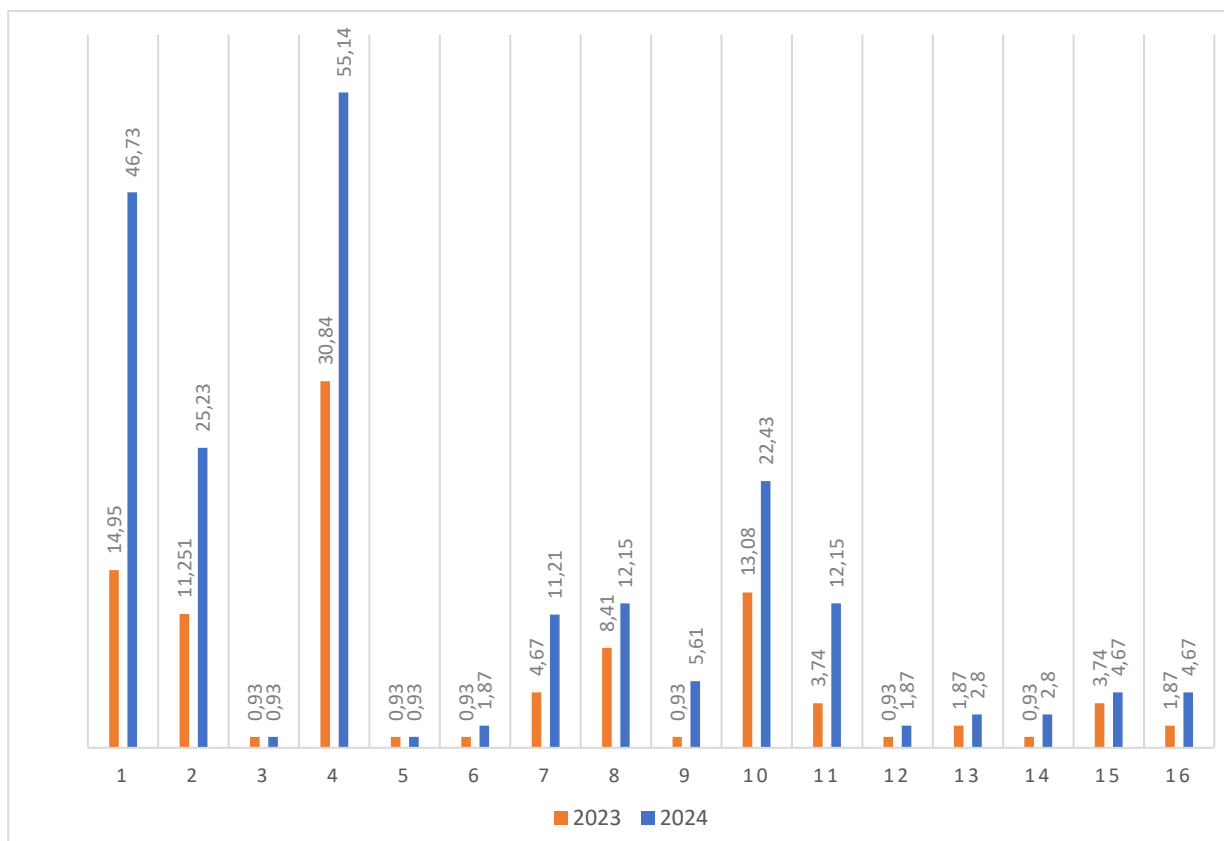
Основними видами кримінальних правопорушень, що перебували на розгляді суду у 2024 році є:

1. Злочини проти основ національної безпеки України;
2. Кримінальні правопорушення проти життя та здоров'я особи;
3. Кримінальні правопорушення проти статевої свободи та статевої недоторканості особи;
4. Кримінальні правопорушення проти власності;
5. Кримінальні правопорушення у сфері господарської діяльності;
6. Кримінальні правопорушення проти довкілля;

7. Кримінальні правопорушення проти громадської безпеки;
8. Кримінальні правопорушення проти безпеки руху та експлуатації транспорту;
9. Кримінальні правопорушення проти громадського порядку та моральності;
10. Кримінальні правопорушення у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів та інші кримінальні правопорушення проти здоров'я населення;
11. Кримінальні правопорушення у сфері охорони державної таємниці, недоторканності державних кордонів, забезпечення призову та мобілізації;
12. Кримінальні правопорушення проти авторитету органів державної влади, органів місцевого самоврядування, об'єднань громадян та кримінальні правопорушення проти журналістів;
13. Кримінальні правопорушення у сфері службової діяльності та професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг;
14. Кримінальні правопорушення проти правосуддя;
15. Кримінальні правопорушення проти встановленого порядку несення військової служби (військові кримінальні правопорушення);
16. Кримінальні правопорушення проти миру, безпеки людства та міжнародного правопорядку.

У діаграмі № 2 здійснено порівняння питомої ваги у відсотках вказаних вище видів кримінальних правопорушень, що перебували в провадженні суду у 2023 та 2024 роках

Діаграма № 2. Структура видів кримінальних правопорушень

Із загальної кількості кримінальних проваджень, що перебували в провадженні суду: 65 проваджень про злочини невеликої тяжкості (кримінальні проступки), 44 проваджень про злочини середньої тяжкості, 94 проваджень про тяжкі злочини та 23 проваджень про особливо тяжкі злочини.

У 2024 році в провадженні суду перебувало 53 кримінальних проваджень щодо жінок та 4 кримінальних проваджень щодо неповнолітніх.

Із 117 кримінальних проваджень розглянутих із ухваленням вироку в 1 затверджено угоду про примирення та в 9 затверджено угоду про визнання винуватості.

У 2024 році в 25 кримінальних провадженнях прийнято рішення про застосування конфіскації.

У кримінальних провадженнях, що були розглянуті у 2024 році, 31 жінки були потерпілими від кримінальних правопорушень, що становить 46,27 % від загальної кількості потерпілих.

Всі потерпілі у кримінальних провадженнях, що були розглянуті у 2024 році, віком від 18 років і старші.

Слідчими суддями Балаклійського районного суду Харківської області у 2024 році було розглянуто 1244 клопотань, скарг та заяв, з них: 1183 клопотань прокурора, слідчого та інших осіб; 41 скарга на рішення, дії чи бездіяльність слідчого, прокурора та інших осіб під час досудового розслідування; 20 заяв про відвід.

У 2024 році на розгляді слідчих суддів суду перебувало 56 клопотань про застосування запобіжних заходів, що на 32 клопотання більше ніж у 2023 році.

Із загальної кількості клопотань про застосування запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою, які перебували в провадженні суду, задоволено 17,86 %, що на 9,14% менше ніж у 2023 році.

У 2024 році залишилось не розглянутими 2,23% від загальної кількості клопотань прокурора, слідчого та інших осіб, що на 13,92 % менше ніж у 2023 році.

У 2024 році в провадженні суду перебувало 217 клопотань (подань) в порядку виконання судових рішень, з них 209 було розглянуто, що становить 96,31%.

Із загальної кількості клопотань (подань) в порядку виконання судових рішень, що були розглянуті у 2024 році, 164 задоволено.

Найбільше в провадженні суду перебувало клопотань про звільнення від призначеного покарання з випробуванням після закінчення іспитового строку (40,55%) та приведення вироку у відповідність до нового закону, який звільняє від покарання або пом'якшує його (40,55%).

На кінець звітного періоду 1 клопотання залишилось не розглянутими.

Аналіз судової статистики щодо осіб, притягнутих до кримінальної відповідальності

Згідно з даними судової статистики Балаклійського районного суду Харківської області за 2024 рік набрали законної сили судові рішення стосовно 126 осіб (звіт форми 6 за 2024 рік).

Стосовно 24 осіб кримінальне провадження було закрито.

Причинами закриття кримінального провадження були:

1. У зв'язку з відмовою прокурора або потерпілого, його представника від обвинувачення в кримінальному провадженні – стосовно 5 осіб;
2. У зв'язку з дійовим каяттям – стосовно 1 особи;
3. У зв'язку з примиренням винного з потерпілим – 2 особи;
4. У зв'язку із смертю обвинуваченого – стосовно 8 осіб;
5. З інших підстав – стосовно 8 осіб.

До 18 засуджених застосовано покарання у вигляді позбавлення волі на певний строк.

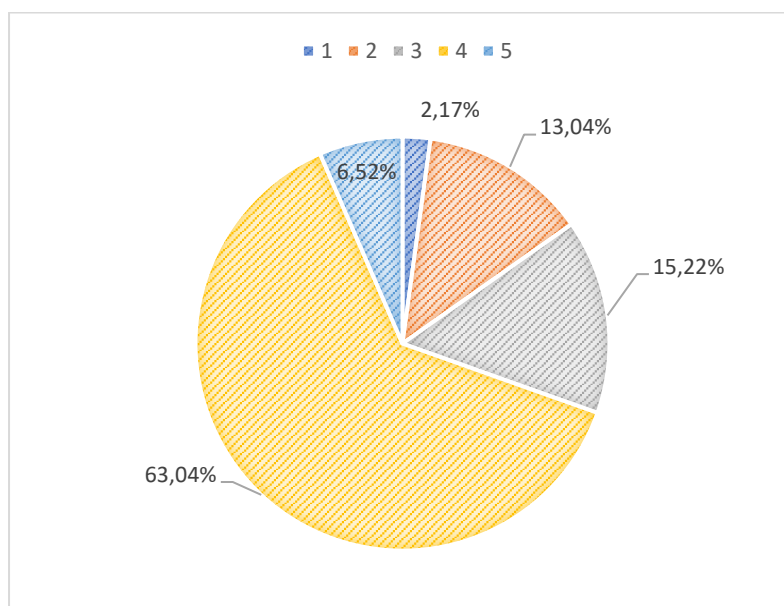
Всього у 2024 році покарання не пов'язане з позбавленням волі призначено 52 засудженим.

У 2024 році до засуджених, окрім позбавлення волі на певний строк, застосовано такі види покарань:

1. Арешт – 1 особи;
2. Громадські роботи – 6 особам;
3. Штраф – 7 особам;
4. Позбавлення права займати певні посади або займатися певною діяльністю – 29 особам;

5. Обмеження волі – 3 особам.

Діаграма № 3. Відношення видів покарань

Діаграмою № 3 проілюстровано відсоткове відношення кількості засуджених, до яких застосовано покарання не пов'язане з позбавленням волі.

Найбільше засудженим було призначено покарання у вигляді позбавлення права займати певні посади або займатися певною діяльністю (67,44%).

У 2024 році до 25 засуджених було застосовано додаткове покарання у вигляді конфіскації майна.

2024 році питома вага засуджених, яких було звільнено від покарання з випробуванням, що становить 0,3 %. У порівнянні з 2023 роком цей показник менше на 44,14%.

У 2024 році засуджено осіб віком від 16 до 18 років (0,02%), від 18 до 25 років (0,06%), від 25 до 30 років (0,05%), від 30 до 50 років (0,62%), від 50 до 65 років (0,25%) (звіт форми 7 за 2024 рік).

У звітному періоді двоє неповнолітніх осіб було засуджено.

Серед засуджених у 2024 році: 5 військовослужбовці, 2 інші заняття, 6 пенсіонери, у тому числі інваліди, 75 працездатні, які не працюють і не навчаються.

У звітному періоді засуджено 11 осіб, які мають не зняту і не погашену судимість.

Розділ III. Аналіз судової статистики щодо розгляду справ адміністративного судочинства

У 2024 році в провадження Балаклійського районного суду Харківської області надійшло 32 позовних заяви в порядку адміністративного судочинства (звіт форми 1-а за 2024 рік).

За результатами підготовчого розгляду адміністративних позовів: 2 було повернуто, 1 відмовлено у відкритті, 22 відкрито провадження.

Загальна кількість адміністративних справ, що перебували в провадженні суду у 2024 році, на 18,75 % більше ніж у 2023 році.

Із 32 справ адміністративного судочинства, що перебували в провадженні суду, 25 розглянуто, з них: 11 задоволено вимоги позовної заяви.

На кінець звітної періоду 7 справ адміністративного судочинства залишилась не розглянутою.

Розділ IV. Аналіз судової статистики щодо розгляду справ цивільного судочинства

У 2024 році в провадженні суду перебувало 2996 заяв наказного провадження (на 78,44 % більше ніж у 2023 році) та 70 заяв про скасування судового наказу (на 15,71 % більше ніж у 2023 році) (звіт форми 1-ц за 2024 рік).

Переважно перебували в провадженні суду заяви про видачу судового наказу щодо стягнення заборгованості за оплату житлово-комунальних послуг, телекомунікаційних послуг, послуг телебачення та радіомовлення (77,47%).

За результатами розгляду заяв у 17,66 % справ відмовлено у видачі судового наказу.

У 2024 році було задоволено 48 заяв про скасування судового наказу.

В провадженні суду у 2024 році перебувало 1561 заяв позовного провадження (на 40,99 % більше ніж у 2023 році). З них відкрито провадження за 1065 заявами, що становить 68,22 % від загальної кількості.

На кінець звітного періоду залишились не розглянутими 340 позовних заяв, що становить 21,78 %.

У 2024 році в провадженні суду перебувало 1132 справ цивільного провадження (на 20,94% більше ніж у 2023 році), з них 860 розглянуто.

Із загальної кількості справ, розглянутих в звітному періоді, у 760 позов задоволено.

У 2024 році в провадженні суду найбільше перебувало справ наступних категорій:

- справи у спорах, що виникають у сімейних правовідносинах – 360 справ;
- справи у спорах, що виникають із правочинів – 606 справ.

На кінець звітного періоду залишилось не розглянутими 272 справ позовного провадження.

У провадженні суду в 2024 році перебувало 98 заяв окремого провадження (на 5,92 % менше ніж у 2023 році). З них відкрито провадження за 62 заявами.

Із загальної кількості справ окремого провадження, що перебували в провадженні суду, 60 справ розглянуто, з них 50 із задоволенням заяви.

Найбільше в провадженні суду перебувало справ про встановлення фактів, що мають юридичне значення (73,47% від загальної кількості справ окремого провадження).

На кінець звітного періоду залишилось не розглянутими 14 справ окремого провадження.

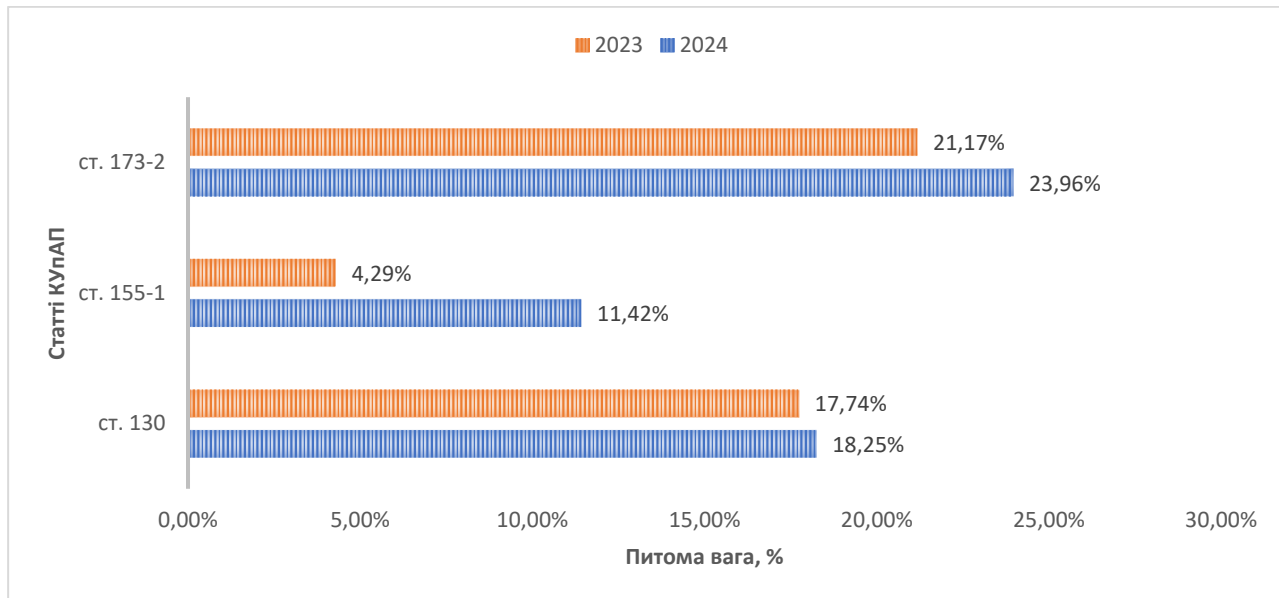
Розділ V. Аналіз судової статистики щодо розгляду справ про адміністративні правопорушення

Згідно з даними судової статистики Балаклійського районного суду Харківської області (звіт форми 1-п) у 2024 році в провадженні суду перебувало 981 справ про адміністративне правопорушення, що на 71,25 % більше ніж у 2023 році.

Найбільшу питому вагу справ про адміністративні правопорушення мають справи за такими категоріями:

1. Керування транспортними засобами або суднами особами, які перебувають у стані алкогольного, наркотичного чи іншого сп'яніння або під впливом лікарських препаратів, що знижують їх увагу та швидкість реакції (ст. 130 КУпАП) – 18,25 %;
2. Порушення порядку проведення розрахунків (ст. 155-1 КУпАП) – 11,42 %;
3. Вчинення домашнього насильства, насильства за ознакою статі, невиконання термінового заборонного припису або неповідомлення про місце свого тимчасового перебування (ст. 173-2 КУпАП) – 23,96 %.

Діаграма № 4. Порівняння питомої ваги справ про адміністративні правопорушення

У діаграмі № 4 здійснено порівняння питомої ваги справ за зазначеними вище адміністративними правопорушеннями у 2024 році із показниками за цими категоріями справ у 2023 році.

Як видно із діаграми № 4 питома вага справ про адміністративні правопорушення за ст. ст. 130, 155-1 та 173-2 КУпАП, що перебували в провадженні суду у 2024 році більша ніж у 2023 році.

У 2024 році в провадженні суду перебувало 3 справи про адміністративні правопорушення пов'язані з корупцією.

У 2024 році Балаклійським районним судом Харківської області розглянуто 889 справ про адміністративні правопорушення. На кінець звітного періоду залишилось не розглянутими 60 справ, що становить 6,75 % від загальної їх кількості.

За результатами розгляду справ у звітному періоді 765 особам було накладено адміністративне стягнення. До 9 неповнолітніх було застосовано заходи, передбачені статтею 24-1 КУпАП.

Судом було закрито провадження у справах щодо 116 осіб, що становить 13,05% від кількості осіб, щодо яких розглянуто справи. У порівнянні з показниками 2023 року у 2024 році цей показник менше на 6,84 %.

Провадження у справах закривались у зв'язку із відсутністю події і складу адміністративного правопорушення (щодо 86 осіб), у зв'язку із закінченням строків накладення адміністративного стягнення (щодо 19 осіб), у зв'язку із передачею справи прокурору, органу досудового розслідування (щодо 1 особи) та у зв'язку зі звільненням від адміністративної відповідальності при малозначності правопорушення (щодо 9 осіб).

У звітному періоді судом було накладено такі адміністративні стягнення:

1. Попередження – 26 особам;
2. Штраф – 733 особам;
3. Суспільно-корисні роботи – 3 особам;
4. Громадські роботи – 2 особам;
5. Позбавлення спеціального права – 1 особі.

У вигляді додаткових були накладені такі адміністративні стягнення:

1. Конфіскація предмета, грошей – 41 особам;
2. Позбавлення спеціального права (керування транспортним засобом) – 157 особам.

Із загальної кількості осіб притягнутих до адміністративної відповідальності 24,97 % жінок.

За родом занять особами притягнутими до адміністративної відповідальності переважно були: військовослужбовці (87 особи) та працездатні, які не працювали і не навчалися (447 особи).

Висновки

У 2024 році в провадженні суду перебували кримінальні провадження щодо злочинів проти основ національної безпеки України; кримінальних правопорушень у сфері охорони державної таємниці, недоторканності державних кордонів, забезпечення призову та мобілізації та кримінальних правопорушень проти миру, безпеки людства та міжнародного правопорядку.

Поява цих категорій кримінальних справ в провадженні суду серед іншого пов'язана із воєнною агресією та повномасштабним вторгненням РФ на територію України, тимчасовою окупацією частини території України і оголошенням внаслідок цього воєнним станом на всій території України.

Найбільшій кількості засуджених було призначено покарання у вигляді позбавлення права займати певні посади або займатися певною діяльністю з конфіскацією майна та штрафу.

Переважною групою засуджених у 2024 році є особи віком від 30 до 50 років, від 50 до 65 років та працездатні, які не працюють і не навчаються.

Така тенденція може вказувати на зв'язок рівня злочинності із недостатньою кількістю робочих місць на території, на яку розповсюджується територіальна юрисдикція Балаклійського районного суду Харківської області.

У справах наказного провадження у 2024 році переважали справи про стягнення заборгованості за оплату житлово-комунальних послуг, телекомунікаційних послуг, послуг телебачення та радіомовлення. У справах позовного провадження - справи у спорах щодо сімейних правовідносин. У справах окремого провадження - справи щодо встановлення фактів, що мають юридичне значення.

Найбільше серед справ про адміністративні правопорушення в провадженні суду перебувало справ про вчинення домашнього насильства.

Збільшення кількості справ про адміністративні правопорушення щодо військовослужбовців пов'язано із проведенням в Україні мобілізації, збільшенням особового складу військових частин та веденням на частині території Харківської області бойових дій.

Отже, у 2024 році в провадженні суду перебувало більше справ і матеріалів порівняно із 2023 роком.

Внаслідок зменшення кількості суддів, які фактично здійснювали правосуддя, збільшилось навантаження на суддів та зменшилась питома вага розглянутих справ і матеріалів у суді.

З метою дотримання розумних строків розгляду справ судді призначають судові засідання в режимі відеоконференції.

В той же час, виникнення технічних проблем, пов'язаних із підключенням до мережі Інтернет, призводить до неможливості проведення судових засідань, що потребують фіксування технічними засобами, оскільки фіксування проведення судових засідань здійснюється засобами підсистеми відеоконференцзв'язку Єдиної судової інформаційно-телекомунікаційної системи. Також внаслідок особливостей роботи цієї підсистеми стає неможливим фіксування судових засідань в залах не обладнаних відеокамерами.

Наразі, у Балаклійському районному суді Харківської області повністю укомплектовано тільки два зали судових засідань для проведення відеоконференцій та здійснення фіксації судових засідань.